

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Педагогічний факультет

Кафедра початкової та дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

«31» серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ

Ступінь бакалавра

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

012 Дошкільна освіта

Освітньо-професійна програма Дошкільна освіта

2022 – 2023 навчальний рік

Розробник: к.пед.н., старший викладач Курчатова Анжеліка Віталіївна

Програму схвалено на засіданні кафедри початкової та дошкільної освіти

Протокол від "29" серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри початкової та дошкільної освіти _____ (Якименко С.І.)

Програму погоджено з гарантом ОП Дошкільна освіта _____

Анотація (українською мовою)

У процесі опанування студентами науково-теоретичними та психологічними основами дисципліни «Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень» здобувачі засвоюють знання, уміння та навички організації та проведення різних форм роботи з дітьми дошкільного віку з формування елементарних математичних уявлень в різних вікових групах; студент оволодіває уміннями та навичками підбору дидактичного матеріалу в процесі проведення різних форм роботи з дошкільниками для формування елементарних математичних уявлень.

Дисципліна сприяє міцному усвідомленню засвоєнню студентами змісту і суті методики «Формування елементарних математичних уявлень», розумінню ролі вихователя у цьому процесі; вчиться будувати у закладі дошкільної освіти розвивальне середовище; Студенти ознайомлюються із змістом елементарних математичних уявлень у дітей, методами, формами і засобами навчання.

У студентів формуються уявлення про структуру, зміст, характер і специфіку формування у дітей елементарних математичних уявлень.

Вивчення дисципліни сприяє розвитку особистості майбутнього педагога, розвитку його культури, ерудиції;

Виховує у студентів соціальної активності, намагання керуватися в практичній діяльності принципами загальнолюдської моралі, сумлінного ставлення до професії, прагнення до творчості

Ключові слова: форми, методи навчання, види занять, математичні еталони, загально дидактичні принципи, пізнавальні процеси, розумовий розвиток.

Annotation

In the process of mastering by students of scientific-theoretical and psychological bases of the discipline "Theory and methods of formation of elementary mathematical representations" students acquire knowledge, skills and abilities of organizing and conducting various forms of work with preschool children on formation of elementary mathematical representations in different age groups; the student acquires the skills and abilities of selection of didactic material in the process of conducting various forms of work with preschoolers for the formation of elementary mathematical concepts.

The discipline contributes to a strong awareness of students' mastery of the content and essence of the method "Formation of elementary mathematical concepts", understanding the role of the educator in this process; learns to build a developmental environment in a preschool institution; Students get acquainted with the content of elementary mathematical concepts in children, methods, forms and means of learning.

Students form ideas about the structure, content, nature and specifics of the formation of children's basic mathematical concepts.

The study of the discipline contributes to the development of the personality of the future teacher, the development of his culture, erudition;

Educates students in social activity, efforts to be guided in practice by the principles of universal morality, conscientious attitude to the profession, the desire for creativity

Key words: forms, teaching methods, types of classes, mathematical standards, general didactic principles, cognitive processes, mental development.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступень,	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна
Загальна кількість годин – 150	Спеціальність 012 Дошкільна освіта	Рік підготовки
		3-й
		Семестр
		6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 год. самостійної роботи студента – 6,5 год.	ступень: бакалавра	Лекції
		30
		Практичні, семінарські
http://moodle.mdu.edu.ua/my	ступень: бакалавра	76
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		44
		Вид контролю: екзамен

Мова навчання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 150 год.: 106 год. – аудиторні заняття, 44 год. – самостійна робота (67 % / 33 %).

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступень,	Характеристика навчальної дисципліни
		Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна
Загальна кількість годин – 150	Спеціальність 012 Дошкільна освіта	Рік підготовки
		3-й
		Семестр
		6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 год. самостійної роботи студента – 6,5 год.	ступень: бакалавра	Лекції
		10
		Практичні, семінарські
http://moodle.mdu.edu.ua/my	ступень: бакалавра	20
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		120
		Вид контролю: екзамен

Мова навчання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 150 год.: 30 год. – аудиторні заняття, 120 год. – самостійна робота (20 % / 80%).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: сформувати професійну компетентність студентів з керівництва логіко-математичним розвитком дошкільників.

Завдання курсу:

- опанування науково-теоретичних та психологічних основ методики формування елементарних математичних уявлень у дітей;
- засвоєння студентами знань, умінь і навичок організації та проведення роботи з формування елементарних математичних уявлень у різних вікових групах дошкільного навчального закладу;
- уміння вести роботу з батьками, вчителями шкіл;
- здійснювати наступність у формуванні елементарних математичних уявлень у дітей;
- оволодіння методикою науково-методичної та науково-дослідницької роботи з актуальних проблем курсу.

Передумови для вивчення дисципліни: педагогіка загальна, педагогіка дошкільна, психологія загальна, психологія дитяча, фахові методики.

Навчальна дисципліна складається з 5-х кредитів.

Програмні результати навчання:

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку

ПР-06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПР-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку

1. 3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

Інтегральна компетентність (ІНК)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

I. Загальнопредметні:

КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.

II. Фахові:

ФК-1 Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

ФК-2. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

ФК-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

ФК-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

ФК-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Кредит 1. Теоретичні основи формування елементарних математичних уявлень і понять у дітей дошкільного віку

Тема 1. Теоретичні основи курсу «Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень в дітей дошкільного віку».

Тема 2. Значення та завдання формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку.

Тема 3. Теоретичні основи формування елементарних математичних уявлень.

Кредит 2. Дидактичні основи і організація роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку.

Тема 4. Загальнодидактичні принципи навчання основ математики

Тема 5. Методи і прийоми навчання математики в дошкільному навчальному закладі.

Тема 6. Організація роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку.

Кредит 3. Методика навчання дітей дошкільного віку елементам математики в ЗДО

Тема 7. Розвиток в дітей первинних математичних знань про множину, число й лічбу.

Тема 8. Формування в дітей уявлень про величину предметів та їх вимірювання.

Тема 9. Формування в дітей-дошкільників уявлень про форму предметів.

Тема 10. Формування просторових уявлень у дошкільників.

Тема 11. Формування в дітей дошкільного віку уявлень про час.

Кредит 4. Формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку.

Тема 12. Розвиток лічильної діяльності у дітей дошкільного віку.

Тема 13. Методика ознайомлення дітей з арифметичними задачами та прикладами.

Тема 14. Значення логіко-математичних ігор у формуванні математичної компетенції у дитина-дошкільника.

Кредит 5. Організаційно-методична робота з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку в ЗДО.

Тема 15. Організація та облік роботи з розвитку математичних уявлень в дітей у закладі дошкільної освіти..

Тема 16. Наступність в роботі ЗДО і школи та взаємодія з сім'єю.

Тема 17. Значення спільної роботи ЗДО і сім'ї з формування елементарних математичних уявлень у дітей.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Теоретичні основи формування елементарних математичних уявлень і понять у дітей дошкільного віку

Тема 1. Теоретичні основи курсу «Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень в дітей дошкільного віку». Предмет і завдання

курсу. Актуальність курсу. Зв'язок методики з іншими науками. Завдання курсу: формування системи елементарних математичних уявлень та початкових математичних понять, формування математичного мислення і окремих логічних структур необхідних для оволодіння математикою в школі і загального розумового розвитку, формування початкових форм навчальної діяльності, розвиток словника дітей.

Тема 2. Значення та завдання формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку. Значення навчання елементам математики в дошкільних навчальних закладах. Роль математичних знань у всебічному розвитку дошкільників. Становлення методики як науки. Сутність монографічного методу, його характеристика. Особливості обчислювального методу, його характеристика. Етапи розвитку методики

Тема 3. Теоретичні основи формування елементарних математичних уявлень. Історія розвитку натурального числа. Усвідомлення дошкільниками кількісного складу групи предметів (за дослідженнями Г. Костюка, А. Леушиної). Роль різних аналізаторів у формуванні уявлень про множину. Загальні дидактичні принципи в навчанні дітей елементарним математичним уявленням.

Кредит 2. Дидактичні основи і організація роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку.

Тема 4. Загальнодидактичні принципи навчання основ математики. Основні вихідні положення. Принцип розвиваючого навчання. Принцип свідомості й активності. Принцип систематичності й послідовності. Принцип індивідуального підходу. Принцип наочності. Місце і значення наочного матеріалу у навчанні математики.

Тема 5. Методи і прийоми навчання математики в дошкільному навчальному закладі. Класифікація методів. Характеристика словесних методів (розповідь вихователя, пояснення, бесіда, словесні дидактичні ігри); наочні (демонстрація об'єктів, картин, спостереження, розгляд картин, таблиць, моделей); практичні методи (вправи, дидактичні ігри, досліди). Методичні прийоми в навчанні вирішенню арифметичних задач та прикладів.

Тема 6. Організація роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку. Заняття – основна форма навчання дітей початкових математичних понять. Ігри з правилами – важливий засіб навчання дітей початкових математичних знань. Спостереження – форма організації з формування початкових математичних понять. Індивідуальна робота з формування початкових математичних понять у дітей дошкільного віку.

Кредит 3. Методика навчання дітей дошкільного віку елементам математики в ЗДО

Тема 7. Розвиток в дітей первинних математичних знань про множину, число й лічбу. Розвиток уявлень про число, методика навчання лічбі в різних вікових групах. Навчання кількісної лічби. Особливості ознайомлення з обчислювальною діяльністю. Ознайомлення з цифрами, знаками. Склад числа з одиниць, двох менших чисел. Порядкова лічба. Натуральний ряд чисел, їх взаємозалежність. Особливості навчання дітей розв'язування задач та прикладів. Види арифметичних задач. Етапи в навчання розв'язування задач. Методичні прийоми в навчанні вирішенню арифметичних задач та прикладів. Проблема розвитку числових уявлень в дітей дошкільного віку. Пізнання дітьми відношень «багато» – «один», «багато» – «мало», «порівно». Встановлення взаємно-однозначної відповідності між елементами множин, формування уявлень про рівність, нерівність множин. Вплив просторово-якісних особливостей предметів на сприймання дітьми множин. Операції з множинами: об'єднання, вилучення, групування. Способи порівняння множин. Методика проведення занять

Тема 8. Формування в дітей уявлень про величину предметів та їх вимірювання. Поняття про величину. Особливості сприймання величини дітьми дошкільного віку. Завдання ознайомлення дошкільників з величиною предметів. Методи і прийоми формування уявлень про величину предметів в різних вікових групах. Особливості навчання дітей елементам навчальної діяльності.

Тема 9. Формування в дітей-дошкільників уявлень про форму предметів.

Методика формування уявлень про форму предметів та геометричні фігури в різних вікових групах. Поняття про форму предметів. Особливості сприймання форм предметів та геометричних фігур дітьми раннього та дошкільного віку. Завдання по ознайомленню дітей з формою предметів та геометричними фігурами. Методика ознайомлення дітей з формою предметів та геометричними фігурами в різних вікових групах.

Тема 10. Формування просторових уявлень у дошкільників. Поняття про простір і просторові орієнтири. Особливості сприймання простору дітьми раннього та дошкільного віку. Завдання формування у дітей уявлень про простір. Методика формування просторових уявлень у дітей різних вікових груп.

Тема 11. Формування в дітей дошкільного віку уявлень про час. Час і його особливості. Завдання з навчання дітей орієнтування в часі та формування часових уявлень у дітей дошкільного віку. Методика формування часових уявлень у дітей дошкільного віку та орієнтування їх у часі.

Кредит 4. Формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку.

Тема 12. Розвиток лічильної діяльності у дітей дошкільного віку.

Лічба з участю різних аналізаторів (зорового, слухового, тактильного, рухового). Відтворення множин за названим числом. Вправи пов'язані з лічильною діяльністю, які є основним компонентом кожного заняття з математики. Методика поступового розвитку лічильної діяльності четвертого, п'ятого, шостого років життя.

Тема 13. Методика ознайомлення дітей з арифметичними задачами та прикладами.

Арифметична задача – найпростіша математична форма відображення реальних ситуацій, які водночас близькі й зрозумілі дітям і з якими вони щодня стикаються. Навчання обчислювальній діяльності (ознайомлення із структурою арифметичної задачі на основі задач-драматизацій). Послідовність навчальної роботи щодо ознайомлення дітей з розв'язуванням арифметичних задач різних типів: знаходження суми й остачі; збільшення й зменшення числа на кілька одиниць, на різницею порівняння чисел.

Тема 14. Значення логіко-математичних ігор у формуванні математичної компетенції у дитина-дошкільника.

Види ігор. Значення логіко-математичних ігор в розумовому розвитку дитини-дошкільника. Погляди сучасних учених на значення гри як засобу формування математичних здібностей дитини-дошкільника. Види інтелектуальних ігор та їхня характеристика.

Кредит 5. Організаційно-методична робота з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку в ЗДО.

Тема 15. Організація та облік роботи з розвитку математичних уявлень в дітей у закладі дошкільної освіти. Аналіз заняття з формування початкових математичних понять у дітей в ЗДО. Вивчення засвоєння початкових математичних знань і вмінь у дітей різних вікових груп ЗДО. Показники засвоєння знань.

Тема 16. Наступність в роботі ЗДО і школи та взаємодія з сім'єю. Вимоги сучасної початкової школи до математичної підготовки дітей у ЗДО. Наступність у змісті і методах навчання математики. Форми організації наступності в роботі школи та ЗДО. Показники готовності дітей до навчання математики у 1-му класі. Причини неуспішності учнів 1-го класу. Типові помилки і причини, які їх породжують.

Тема 17. Значення спільної роботи ЗДО і сім'ї з формування елементарних математичних уявлень у дітей. Форми роботи ЗДО із сім'єю з питань математичного розвитку дітей. Зміст занять і бесід батьків з дітьми.

3. Структура навчальної дисципліни Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	ін д	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Теоретичні основи формування елементарних математичних уявлень і понять у дітей дошкільного віку						
Тема 1. Теоретичні основи курсу «Теорія і методика формування елементарних математичних уявлень в дітей дошкільного віку»	10	2	4			4
Тема 2. Зміст, значення та завдання формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку.	10	2	4			4
Тема 3. Теоретичні основи формування елементарних математичних уявлень	10	2	4			4
Усього годин:	30	6	12			12
Кредит 2. Дидактичні основи і організація роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку						
Тема 4. Загальнодидактичні принципи навчання основ математики.	12	2	4			6
Тема 5. Методи і прийоми навчання математики в закладі дошкільної освіти.	12	2	6			4
Тема 6. Особливості організації навчання математики в закладі дошкільної освіти.	6	2	4			0
Усього годин:	30	6	14			10
Кредит 3. Методика навчання дітей дошкільного віку елементам математики в ЗДО						
Тема 7. Розвиток в дітей первинних математичних знань про множину, число й лічбу.	8	2	6			0
Тема 8. Формування в дітей уявлень про величину предметів та їх вимірювання	8	2	6			0
Тема 9. Формування в дітей-дошкільників уявлень про форму предметів	4		4			0
Тема 10. Формування просторових уявлень у дошкільників	6	2	4			0
Тема 11. Формування в дітей дошкільного віку уявлень про час	4		4			0
Усього годин:	30	6	24			0
Кредит 4. Формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку.						
Тема 12. Розвиток лічильної діяльності у дітей дошкільного віку.	10	2	6			2
Тема 13. Методика ознайомлення дітей з арифметичними задачами та прикладами.	10	2	6			2
Тема 14. Значення логіко-математичних ігор у формуванні математичної компетенції у дитина-дошкільника.	10	2	4			4
Усього годин:	30	6	14			8
Кредит 5. Організаційно-методична робота з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку в ЗДО.						

Тема 15. Організація роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку	10	2	4			4
Тема 16. Наступність в роботі ЗДО і школи у формуванні елементарних математичних уявлень.	10	2	4			4
Тема 17. Значення спільної роботи ЗДО і сім'ї з формування елементарних математичних уявлень у дітей..	10	2	4			4
Усього годин:	30	6	12			12
Разом:	150	30	76			44

**Структура навчальної дисципліни
Заочна форма навчання**

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	у сьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Теоретичні основи формування елементарних математичних уявлень і понять у дітей дошкільного віку						
Тема 1. Теоретичні основи курсу «Теорія і методика формування елементарних математичних уявлень в дітей дошкільного віку»	10					10
Тема 2. Зміст, значення та завдання формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку.	10	2	2			6
Тема 3. Теоретичні основи формування елементарних математичних уявлень	10					10
Усього годин:	30	2	2			26
Кредит 2. Дидактичні основи і організація роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку						
Тема 4. Загальнодидактичні принципи навчання основ математики.	10	2				8
Тема 5. Методи і прийоми навчання математики в закладі дошкільної освіти.	12		2			10
Тема 6. Особливості організації навчання математики в закладі дошкільної освіти.	8		2			6
Усього годин:	30	2	4			24
Кредит 3. Методика навчання дітей дошкільного віку елементам математики в ЗДО						
Тема 7. Розвиток в дітей первинних математичних знань про множину, число й лічбу.	8	2	2			4
Тема 8. Формування в дітей уявлень про величину предметів та їх вимірювання	8		2			6
Тема 9. Формування в дітей-дошкільників уявлень про форму предметів	4		2			2
Тема 10. Формування просторових уявлень у дошкільників	4		2			2
Тема 11. Формування в дітей дошкільного віку уявлень про час	6		2			4
Усього годин:	30	2	10			18
Кредит 4. Формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку.						
Тема 12. Розвиток лічильної діяльності у дітей дошкільного віку. Значення логіко-математичних ігор у формуванні математичної компетенції у дитина-дошкільника	10		2			8
Тема 13. Методика ознайомлення дітей з арифметичними задачами та прикладами.	10	2				8
Тема 14. Значення логіко-математичних ігор у формуванні математичної компетенції у дитина-дошкільника.	10		2			8
Усього годин:	30	2	4			24
Кредит 5. Організаційно-методична робота з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку в ЗДО.						

Тема 15. Організація роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку	10	2			8
Тема 16. Наступність в роботі ЗДО і школи у формуванні елементарних математичних уявлень.	10		2		8
Тема 17. Значення спільної роботи ЗДО і сім'ї з формування елементарних математичних уявлень у дітей..	10				10
Усього годин:	30	2	2		26
Разом:	150	10	20		120

**4.Теми лекційних занять
Денна форма навчання**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Теоретичні основи формування елементарних математичних уявлень і понять у дітей дошкільного віку		
1.	Тема 1. Теоретичні основи курсу «Теорія і методика формування елементарних математичних уявлень в дітей дошкільного віку»	2
2	Тема 2. Зміст, значення та завдання формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку.	2
3	Тема 3. Теоретичні основи формування елементарних математичних уявлень	2
Кредит 2. Дидактичні основи і організація роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку		
4	Тема 4. Загальнодидактичні принципи навчання основ математики.	2
5	Тема 5. Методи і прийоми навчання математики в закладі дошкільної освіти	2
6	Тема 6. Особливості організації навчання математики в закладі дошкільної освіти.	2
Кредит 3. Методика навчання дітей дошкільного віку елементам математики в ЗДО		
	Тема 7. Розвиток в дітей первинних математичних знань про множину, число й лічбу.	2
7	Тема 8. Формування в дітей уявлень про величину предметів та їх вимірювання	2
8	Тема 10. Формування просторових уявлень у дошкільників	2
Кредит 4. Формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку.		
9.	Тема 12. Розвиток лічильної діяльності у дітей дошкільного віку.	2
	Тема 13. Методика ознайомлення дітей з арифметичними задачами та прикладами.	2
	Тема 14. Значення логіко-математичних ігор у формуванні математичної компетенції у дитина-дошкільника.	2
Кредит 5. Організаційно-методична робота з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку в ЗДО.		
10.	Тема 15. Організація роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку	2
	Тема 16. Наступність в роботі ЗДО і школи у формуванні елементарних математичних уявлень	2
	Тема 17. Значення спільної роботи ЗДО і сім'ї з формування елементарних математичних уявлень у дітей..	2
Разом		30

**Теми лекційних занять
заочна форма навчання**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Теоретичні основи формування елементарних математичних уявлень і понять у дітей дошкільного віку		
1	Тема 1. Теоретичні основи курсу «Теорія і методика формування елементарних	2

	математичних уявлень в дітей дошкільного віку»	
Кредит 2. Дидактичні основи і організація роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку		
3	Тема 4. Загальнодидактичні принципи навчання основ математики.	2
Кредит 3. Методика навчання дітей дошкільного віку елементам математики в ЗДО		
4	Тема 7. Розвиток в дітей первинних математичних знань про множину, число й лічбу.	2
Кредит 4. Формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку.		
5	Тема 13. Методика ознайомлення дітей з арифметичними задачами та прикладами.	2
Кредит 5. Організаційно-методична робота з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку в ЗДО.		
6.	Тема 15. Організація роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку	2
Разом		10

5. Теми практичних занять Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Теоретичні основи формування елементарних математичних уявлень і понять у дітей дошкільного віку		
1	Тема 1. Теоретичні основи курсу «Теорія і методика формування елементарних математичних уявлень в дітей дошкільного віку» ²	4
2	Тема 2. Зміст, значення та завдання формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку.	4
3	Тема 3. Теоретичні основи формування елементарних математичних уявлень	4
Кредит 2. Дидактичні основи і організація роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку		
4.	Тема 4. Загальнодидактичні принципи навчання основ математики.	4
5	Тема 5. Методи і прийоми навчання математики в закладі дошкільної освіти.	6
6	Тема 6. Особливості організації навчання математики в закладі дошкільної освіти.	4
Кредит 3. Методика навчання дітей дошкільного віку елементам математики в ЗДО		
7.	Тема 7. Розвиток в дітей первинних математичних знань про множину, число й лічбу.	6
8	Тема 8. Формування в дітей уявлень про величину предметів та їх вимірювання	6
9	Тема 9. Формування в дітей-дошкільників уявлень про форму предметів	4
10	Тема 10. Формування просторових уявлень у дошкільників	4
11.	Тема 11. Формування в дітей дошкільного віку уявлень про час	4
Кредит 4. Формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку.		
12	Тема 12. Розвиток лічильної діяльності у дітей дошкільного віку.	6
13	Тема 13. Методика ознайомлення дітей з арифметичними задачами та прикладами.	6
14	Тема 14. Значення логіко-математичних ігор у формуванні математичної компетенції у дитина-дошкільника.	4
Кредит 5. Організаційно-методична робота з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку в ЗДО.		
15	Тема 15. Планування роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку	4
16	Тема 16. Наступність в роботі ЗДО і школи у формуванні елементарних математичних уявлень	4
17	Тема 17. Значення спільної роботи ЗДО і сім'ї з формування елементарних	4

	математичних уявлень у дітей...	
		Разом
		76

**Теми практичних занять
заочна форма навчання**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Теоретичні основи формування елементарних математичних уявлень і понять у дітей дошкільного віку		
1	Тема 2. Зміст, значення та завдання формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку.	2
Кредит 2. Дидактичні основи і організація роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку		
2	Тема 5. Методи і прийоми навчання математики в закладі дошкільної освіти.	2
	Тема 6. Особливості організації навчання математики в закладі дошкільної освіти.	
Кредит 3. Методика навчання дітей дошкільного віку елементам математики в ЗДО		
3	Тема 7. Розвиток в дітей первинних математичних знань про множину, число й лічбу.	2
	Тема 8. Формування в дітей уявлень про величину предметів та їх вимірювання	2
	Тема 9. Формування в дітей-дошкільників уявлень про форму предметів	2
	Тема 10. Формування просторових уявлень у дошкільників	2
	Тема 11. Формування в дітей дошкільного віку уявлень про час	2
Кредит 4. Формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку.		
4	Тема 12. Розвиток лічильної діяльності у дітей дошкільного віку. Значення логіко-математичних ігор у формуванні математичної компетенції у дитина-дошкільника	2
	Тема 14. Значення логіко-математичних ігор у формуванні математичної компетенції у дитина-дошкільника.	2
Кредит 6. Організаційно-методична робота з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку в ЗДО.		
5	Тема 16. Наступність в роботі ЗДО і школи у формуванні елементарних математичних уявлень	2
		Разом
		20

6.Лабораторні заняття

Не заплановано навчальним планом

**7.Самостійна робота
денна форма навчання**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Теоретичні основи формування елементарних математичних уявлень і понять у дітей дошкільного віку		
1.	Тема 1. Теоретичні основи курсу «Теорія і методика формування елементарних математичних уявлень в дітей дошкільного віку»	4
2.	Тема 2. Значення навчання елементам математики в дошкільних навчальних закладах.	4
3.	Тема 3. Теоретичні основи формування елементарних математичних уявлень	4
Кредит 2. Дидактичні основи і організація роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку		
1.	Тема 4. Основні принципи логіко-математичної освіти дошкільників.	6
2.	Тема 5. Діяльнісний підхід до логіко-математичної освіти дошкільників.	4
3.	Тема 6. Методичні засади формування логіко-математичної компетенції дошкільників.	0

Кредит 3. Методика навчання дітей дошкільного віку елементам математики в ЗДО		
1.	Тема 7. Розвиток в дітей первинних математичних знань про множину, число й лічбу	2
2.	Тема 8. Формування в дітей уявлень про величину предметів та їх вимірювання	0
3.	Тема 9. Формування в дітей-дошкільників уявлень про форму предметів	2
4.	Тема 10. Формування просторових уявлень у дошкільників	0
5.	Тема 11. Формування в дітей дошкільного віку уявлень про час	0
Кредит 4. Формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку.		
1.	Тема 12. Розвиток лічильної діяльності у дітей дошкільного віку.	2
2.	Тема 13. Методика ознайомлення дітей з арифметичними задачами та прикладами.	2
3.	Тема 14. Значення логіко-математичних ігор у формуванні математичної компетенції у дитина-дошкільника.	4
Кредит 5. Організаційно-методична робота з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку в ЗДО		
1.	Тема 15. Організація роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку	4
2.	Тема 16. Наступність в роботі ЗДО і школи у навчання математики.	4
3.	Тема 17. Значення спільної роботи ЗДО і сім'ї з формування елементарних математичних уявлень у дітей...	4
Разом		44

**Самостійна робота
заочна форма навчання**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Теоретичні основи формування елементарних математичних уявлень і понять у дітей дошкільного віку		
1.	Тема 1. Теоретичні основи курсу «Теорія і методика формування елементарних математичних уявлень в дітей дошкільного віку»	10
2.	Тема 2. Значення навчання елементам математики в дошкільних навчальних закладах.	6
3.	Тема 3. Теоретичні основи формування елементарних математичних уявлень	10
Кредит 2. Дидактичні основи і організація роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку		
3.	Тема 4. Основні принципи логіко-математичної освіти дошкільників.	8
5.	Тема 5. Діяльнісний підхід до логіко-математичної освіти дошкільників.	10
6.	Тема 6. Методичні засади формування логіко-математичної компетенції дошкільників.	8
Кредит 3. Методика навчання дітей дошкільного віку елементам математики в ЗДО		
7.	Тема 7. Розвиток в дітей первинних математичних знань про множину, число й лічбу	4
8.	Тема 8. Формування в дітей уявлень про величину предметів та їх вимірювання	6
9.	Тема 9. Формування в дітей-дошкільників уявлень про форму предметів	2
10.	Тема 10. Формування просторових уявлень у дошкільників	2
11.	Тема 11. Формування в дітей дошкільного віку уявлень про час	4
Кредит 4. Формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку.		
12.	Тема 12. Розвиток лічильної діяльності у дітей дошкільного віку.	8
13.	Тема 13. Методика ознайомлення дітей з арифметичними задачами та прикладами.	8
14.	Тема 14. Значення логіко-математичних ігор у формуванні математичної компетенції у дитина-дошкільника.	8
Кредит 5. Організаційно-методична робота з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку в ЗДО		
15.	Тема 15. Організація роботи з формування елементарних математичних уявлень	8

	у дітей дошкільного віку	
16.	Тема 16. Наступність в роботі ЗДО і школи у навчання математики.	8
17.	З Тема 17. Значення спільної роботи ЗДО і сім'ї з формування елементарних математичних уявлень у дітей...	10
Разом		120

8. Індивідуальне навчально-дослідне завдання Не заплановано навчальним планом

9. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, екзамен) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу кредита.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

Студенту виставляється дуже добре ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.

Студенту виставляється достатньо ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.

Студенту виставляється мінімальний задовільно виставляється студентіві, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення...

Оцінка за виконання індивідуального науково-дослідного завдання, завдань самостійної роботи виставляється з урахуванням таких параметрів:

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 250 до 500 балів (за 5 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 6 крд.

Поточне оцінювання та самостійна робота									КР	Накопичувальні бали/сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	100	500/100*
35	35	30	35	35	30	20	20	20		
T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17			
20	20	15	15	20	15	15	20			

*Примітка. Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

10. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

11. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, спостереження над усним мовленням, спостереження над мовним матеріалом, порівняльний аналіз, виразне читання текстів; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

12. Рекомендована література

Базова

1. Базовий компонент дошкільної освіти. К., 2021
2. Впевнений старт. Програма розвитку дітей старшого дошкільного вік (6-й рік життя). К., 2017. 46 с.
3. Дитина. Освітня програма для дітей від 3-х до 7 років. Науковий керівник проєкту: В.О. Огнев'юк, ректор Київського університету імені Бориса Грінченка, доктор філософських наук, професор, академік НАПН України. Авт. колектив: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, В.М. Вертугіна, К.І. Волинець та ін.. К., 2020. 440 с.
4. Дитина в дошкільні роки. Програма розвитку, навчання та виховання дітей. Запоріжжя: ЛППС, 2017. 268 с.
5. Загальнотеоретичні основи природничо-математичної освіти дітей дошкільного віку. Навчальний посібник для студентів спеціальності «Дошкільна освіта» К. : Видавничий Дім «Слово», 2010. 248 с.
6. Піроженко Т. Методичні аспекти реалізації освітньої лінії «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» // *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2013. № 2. С.4–9
7. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» Тернопіль: Мандрівець, 2017. 264 с.
8. Степанова Т.М. *Індивідуалізація і диференціація навчання математики дітей старшого дошкільного віку*. Монографія К. : Видавничий Дім «Слово», 2010. 208 с.
9. Стежинки у Всесвіт : програма для дітей п'ятирічного вік Запоріжжя : ТОВ «ЛППС» ЛТД, 2017. 124 с.
10. Щербакова К.Й. Методика формування елементів математики у дошкільників К.: В-во Європейського університету, 2011. 262 с.

Допоміжна

1. Баглаєва Н. Розвиток логічних умінь дитини. Серіація за величиною, масою, об'ємом, розташуванням у просторі // *Дошкільне виховання*. 2000. № 10 С. 8–11.
2. Васильченко Н. П. Жива математика: Посібник для підготовки дитини до школи. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2008. 128 с.
3. Гавриш Н.В. Використання карт розумових дій і коректурних таблиць [Електронний ресурс: http://lab-do.luguniv.edu.ua/04_tehnologiyi/01_technology_Gavrish/index.htm]
4. Грама Н.Г. *Сенсорний розвиток дітей раннього віку: теорія і практика*: [Монографія].– Одеса, 2018. 239 с.

5. Дорошенко Т.М. Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень: навч. посіб./упоряд.:Т.М. Дорошенко, В.В. Мацько Кременчук : ПП «Бітарт», 2019. 96с
6. Заїка А. М. Математика. 30 кроків до школи. Харків: Торсінг плюс, 2011. 64 с.
7. Зайцева Л. Елементарна математична компетентність // *Дошкільне виховання*. 2004. № 7. С. 12–15.
8. Кобрій О. Технології логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку: навч.-метод. посіб. Дрогобич: Ред.-вид. відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2010. 63 с.
9. Кошель В.М. Сенсорне виховання дітей раннього віку: навч.-метод. посіб. для вихователів дітей дошкільного віку, студентів спеціальності «Дошкільна освіта» та батьків. Чернігів: ФОП Баликіна О.В., 2019 160 с.
10. Криворучко Т. Логіко-математичні ігри // *Дошкільне виховання* 2007. № 2 с.10–12.
11. Машовець М., Стеценко І. Навіщо до школярику. – К.: «Шкільний світ», 2009. 128с.
12. Пантюк Т.І., Пантюк М.П. Організація ігрової діяльності у дошкільному віці: навч. посіб. / Т.І. Пантюк, М.П. Пантюк. Дрогобич: РВВ ДДПУ ім. Івана Франка, 2011. 146 с.
13. Пізнавальний розвиток старших дошкільників Х.: Вид. група «Основа», 2011. 319с. (Серія «Впевнений старт»).
14. Степанова Т.М. Навчаємо математики. Формування елементарних математичних уявлень у дітей старшого дошкільного віку. Гінеза 2014 с
15. Сухар В. Л. Дидактичні ігри. Старший дошкільний вік: Вид-во «Ранок», 2012. 192 с. (Дошкільна освіта).
16. Цікаві цифри: Використання прийомів ейдетики при ознайомленні з цифрами. Тернопіль: Мандрівець, 2010.128 с.

13.Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про дошкільну освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>
2. Базовий компонент дошкільної освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-na-sajt-ostatochnij.pdf>
3. Електронний репозиторій публікацій професорсько-викладацького колективу Київського університету імені Бориса Грінченка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kubg.edu.ua/2012-08-15-10-06-19.html>
4. Крутій К.Л. Проектування освітнього простору дошкільного навчального закладу як умова розвитку здібностей дитини.[Електронний ресурс]: – http://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp1/Krutij.pdf